

долеят изцяло някои от привичните си нрави и изяви, дошли в живота им от техните деди и прадеди. Така въпросните цигани подхранват възможността за по-безконфликтно общуване, което е изключително съществен фактор за такива познанства и приятелства между младите, в системата на които се раждат и нарастващ брой смесени бракове и семейства.

Разбира се, възможностите за смесени бракове и семейства не бива да се обвързва само с местоживеенето на ромите. Свой отзвук в тази насока имат и професионалните им изяви, - още повече, че те доста активно се преплитат с образователната и културна определеност и възвисеност на човека, с неговите претенции и очаквания, а в крайна сметка и с жизнената му философия. В такава насока отвеждат и данните от строго секретното изследване, съгласно които според вида на извършваната работа на лицата със смесени бракове сега функционира особена скала: на първо място са тези, които нямат квалификация - 37%, следвани от тези, които практикуват квалифициран труд - 15%, след които идват работещите в селското стопанство - 4% животновъди и овчари, 3% полевъди, 2% механизатори, 2% трактористи и комбайнери, 3% шофьори и т. н. Малък е относителният дял и на служещите - 3%, както и на хората в графата на културата (3% музиканти) и на практикуващите свободни професии (4% занаятчии).⁶³

Класифицирането на участниците в смесени бракове след професионалната им ангажираност подсказва недостатъчното израстване на нашите цигани в образователно, културно и професионално отношение. Един неотраден факт, който се отразява негативно на възможностите на ромите да установяват по-интензивно контактуване и общуване с неромското население на страната.

И не само това. Въпросното класифициране индикира - особено в условията на сегашната обществена ситуация в страната - нови остри проблеми, които несъмнено ще "свият" още повече възможностите за създаване на предпоставки и реализация на смесени бракове и семейства. Ликвидацията на кооперативните стопанства на село, закриването на мно-

⁶³ Резултати от ..., с. 109.